

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 22 april. Eergisteren avond is de Prins van Pruisen van zijne reis naar Luxemburg, te Mannheim aangekomen. Na den volgende dag de troepen van het garnizoen geïnspecteerd te hebben, is hij, vergezeld van zijn zoon, naar Karlsruhe vertrokken. Deze reis van den Prins staat, naar men beweert, in verband met het op handen zijnde vertrek der Badensche troepen naar Pruisische garnizoonsplaatsen; dezelve zullen voortaf in zijne tegenwoordigheid eenige groote manoeuvres uitvoeren. Men wil weten dat van de zijde van Oostenrijk en Beieren, vele geheime pogingen bij het Badensche hof zijn gedaan, om het vertrek dier troepen naar Pruisen te verhinderen, en dat de Prins zich uit dien hoofde gehaast heeft naar Karlsruhe terug te keeren, om deze pogingen te verijdelen.

— Volgens particuliere brieven uit Saksen, wordt de toestand des lands steeds bedenkelijker; het grootste gedeelte der bevolking is democratisch gezind, de regering magteloos en een speelbal der Oostenrijksche politiek; en zonder de nabijheid der Oostenrijksche troepen, zouden daar reeds nieuwe onlusten uitgebroken zijn.

Frankfort, 23 april. Dat de ultra-revolutionnaire partij zwanger gaat van nieuwe plannen, is door den Beijerschen minister-president v. d. Pfordten, in de zitting der kamer van afgevaardigden van den 20sten, duidelijk aangetoond, bij gelegenheid van de bezwaren, welke 13 afgevaardigden tegen den staat van beleg in Rijn-Beieren geopperd hadden. De heer v. d. Pfordten voerde aan, dat er nog gegronde redenen bestonden om dien staat van beleg te doen voortduren; dat de regering met zekerheid wist, dat de Fransche revolutionnaire partij Straatsburg tot een middenpunt voor een in mei nit te barsten opstand uitgekozen had.

Frankfort, 24 april. Op den 18den april, des avonds tusschen 8 en 9 uur, werden bij Munchen proeven genomen met *Valscherm-Licht raketten*. Prins Luitpold, eene menigte officieren en een paar duizend burgers hadden zich als aanschouwers uit de stad naar de plaats der proefneming begeven. Men heeft er zes opgelaten, waarvan drie volkomen gelukten. De raket stijgt met eene geweldige snelheid loodrecht naar boven, tot eene hoogte van 1500 voet; dan valt de lichtkegel, gedragen door het valscherm dat zich van boven uitspreidt, naar beneden, en verlicht den omtrek gedurende twee minuten, over eenen diameter van 3—4000 voet, met een blaauwachtig wit licht, niet ongelijk aan dat der maan.

— Op grond van de gedane waarnemingen, dat de aanwending van chloroform tot aetherisatie bij operatiën, in een vrij aanzienlijk aantal van gevallen, eenen spoedigen dood ten gevolge heeft gehad, — verbiedt de Saksische minister van Binnenlandsche Zaken, bij eene verordening, den algemeenen verkoop van chloroform; zij mag in het vervolg door de fabrikanten en handelaars in chemicaliën alleen aan wettig bevoegde apothekers worden afgeleverd, terwijl de laatste de chloroform niet dan op voorschrift, van dezelfde dagteekening, van eenen erkenden geneesheer, nimmer uit de hand, mogen verkoopen.

— De aardbeving, die op den 14den dezer te Ragusa heeft plaats gehad, overtrof in hevigheid en duur zelfs die van 14 september 1843 en verspreidde schrik en ontsteltenis onder de uit den slaap gewekte inwoners der stad. Nadat eenige ligte donderslagen waren voorafgegaan, vertoonde zij zich des nachts ongeveer 10 minuten vóór één ure, door eene golvende beweging, die, voortdurend toenemende, de aarde op eene schrikbarende wijze deed schudden. Het is moeilijk te bepalen hoe lang dit duurde, maar het hield toch zoo lang aan, dat men volkomene bewustheid konde verkrijgen van het gevaar waarin men verkeerde. De nacht was rustig, geen windje bewoog de lucht, de barometer gaf geene aanduiding van het dreigende gevaar; alleen een helder lichtverschijnsel, dat de voorwerpen als bij dag verlichtte, maar oogenblikkelijk weder verdwenen was en de dichtste duisternis achterliet, ging de gebeurtenis vooraf. Toen de inwoners eenigzins bekwamen waren van den eersten schrik, verlieten zij voor het grootste gedeelte hunne huizen; men liet de stadspoorten openen, om in geval van noodzakelijkheid, gelegenheid te geven uit de stad te kunnen vlugten. Vele gebouwen leden aanzienlijke schaden aan de hoofdmuren en daken, terwijl ook meubelen en ander huisraad brak. Bijna op hetzelfde uur had er ook te Zara eene zeer merkbare aardbeving plaats, die, hetgeen zeer ongewoon is, onderscheidene seconden aanhield. De aardbeving moet zich niet minder sterk hebben doen gevoelen op onderscheidene punten van het vaste land van de kreits Ragusa; bepaaldelijk in de stad Stagno zouden onderscheidene huizen zijn ingestort.

Hamburg, 22 april. Men meldt uit Flensburg, dat de Denon thans werkelijk eene schipbrug van Alsen naar Sundewit hebben gelegd, en dat op Al-

sen steeds meer troepen worden bijegetrokken, waaruit men wil opmaken, dat eerstdaags een bezoek van hen op den vasten wal te duchten is. Voor Kiel hebben zich voor een paar dagen verscheiden Deensche oorlogschepen laten zien.

BELGIE.

Brussel, 24 april. Iedere dag levert te Parijs zijn bijzonder meer of minder belangrijk onderwerp, waarover men zich bekommeren bezorgd is. Zoo sprak men gisteren bijna over niets anders dan over de onhandige gestrengheid van den prefect van politie tegen twee avondbladen aan den dag gelegd. Wij deelen lager, onder het noodige voorbehoud, de bijzonderheden mede welke die bladen zelf geven nopens de jagt die dezer dagen op hen gemaakt wordt. Wij hebben hier niet te oordeelen over de wettigheid der middelen die door den prefect van politie zijn gebezigd om den verkoop daarvan te verbieden; maar al waren er op die middelen, in dit opzigt, geene aanmerkingen te maken, zoo zouden zij niettemin de grootste onhandigheid daarstellen. Als de heer Carlier stemmen wilde ontnemen aan den heer Leclerc en die geven aan den socialistischen kandidaat, dan zoude hij niet anders hebben moeten handelen. Gelukkig mag men de hoop koesteren dat de kandidatuur van den vertegenwoordiger van de partij der orde, ditmaal van dien aard is, dat zij niet geschokt zal worden door de verkeerde ondersteuning die de prefect van politie hem heeft willen verschaffen.

De zitting der Wetgevende Vergadering heeft niets belangrijks opgeleverd. In den aanvang werd het crediet van 200,000 fr. ter viering van den verjaardag der proclamatie van de republiek, met 451 tegen 41 stemmen toegestaan. De overige tijd der zitting werd besteed aan de stemming over de begroting, hetgeen aan den heer Baroche gelegenheid verschafte om, op eene interpellatie van den heer J. Favre, de geruchten tegen te spreken dat een gevangene van Mont Saint Michel, gepijnigd zoude zijn.

Er schijnt eene verandering te zijn gekomen in de plannen tot wijziging van het ministerie. Thans, dus verzekert men, zoude het bewind niet tot de linkerzijde, maar tot de legitimisten overhellen. Wij blijven het er voor houden dat er op dit punt nog geen besluit is genomen. Men zal de verkiezing van den 28sten afwachten.

Eindelijk heeft men zeer uitgebreide bijzonderheden ontvangen omtrent de terugkomst van den Paus te Rome. Zij geven de zekerheid dat de H. Vader niet slechts met sympathie, maar met groote geestdrift is ontvangen.

Er zijn geene andere berigten uit Italië en tot nu toe verneemt men niets aangaande de maatregelen door de regering na dien terugkeer te nemen.

De generaal Baraguay d'Hilliers zal Rome den 25sten april verlaten. Den 18den moet er eene wapenschouwing over het Fransche leger gehouden zijn en de Paus zijnen zegen aan zijne bevrijders hebben gegeven. Als men een bericht gelooven mag, dan zoude de generaal Gemeau den generaal Baraguay d'Hilliers niet gaan vervangen als opperbevelhebber der Fransche troepen die te Rome blijven. Men zoude geenen opperbevelhebber, maar eenen eenvoudigen divisie-generaal benoemen, ten einde den Paus geheel vrij te laten in zijne handelingen, en den schijn te vermijden alsof men eene magt naast de zijne plaatste.

FRANKRIJK.

Parijs, 23 april. De avondbladen, die de slagtoffers zijn van den nieuwen maatregel door den prefect van politie genomen, vermelden de volgende feiten, waarvan sommige, naar wij gelooven, niet vrij van overdrijving zijn.

»Bij den heer Bernard Latte, muzikhandelaar op de Boulevard des Italiens was een depôt van de *Événement*.

»Des avonds te tien ure heeft zich een commissaris van politie bij den heer Bernard Latte aangemeld, en de nummers van de *Événement*, die in zijn magazijn voorhanden waren, in beslag genomen.

»Een commissaris van den spoorweg van Rouaan, met name Jacques Augustin Aveline, heeft sinds twee jaren eenen kleinen winkel in de Rue d'Amsterdam, 3, waar zijne vrouw dagbladen verkoopt. Gisteren meldden zich twee koopers te gelijk aan, en daar zij niet beiden te gelijk den winkel konden binnen gaan, reikte vrouw Aveline aan hem die zich op de straat bevond, een blad over; aanstonds vertoonden zich politie-agenten, zij maken een proces-verbaal wegens overtreding van het bevel op en brengen de ongelukkige vrouw naar de prefectuur van politie.

»Heden avond te 9 ure werd een jong meisje, dat een pakket met nummers van de *Événement* droeg, in de Passage Verdeau door vier agenten van politie opgepakt en naar het bureau van politie gebracht.

»Gisteren avond werd een jong meisje van 16 jaar, mej. P. die de *Événement* in den winkel van hare ouders in de Passage Verdeau verkocht, door politie-agenten opgeligt en naar de prefectuur gebracht; hare moeder heeft met groote moeite verlof bekomen om met haar den nacht door te brengen in de Salle Saint Martin. Heden te vijf ure was mej. P. nog niet in vrijheid gesteld.

»De commissaris van politie der wijk van het Palais national heeft zich in het Leemuseum van de Passage Radziwil vervoegd, om den eigenaar te waarschuwen dat, zoo hij de *Événement* verkocht, al de exemplaren die bij hem gevonden werden, in beslag zouden worden genomen. Volgens de verklaring van den eigenaar zoude de commissaris zelfs daarbij gevoegd hebben, dat hij ook de nummers die ter lezing gegeven werden, van de tafel zoude wegnemen. Maar dit komt ons onmogelijk, of ten minste onwaarschijnlijk voor.

»Heden werd de morgen-editie van de *Événement* door de politie-agenten van voor de vensters weggenomen en verscheurd; alle andere, zoowel democratische als gematigde bladen, werden verschoond.

»Meer dan twee honderd winkeliers van Parijs zijn in den loop van den dag aan het bureau van de *Événement* komen aanbieden, om in hunne winkels, op gevaar van in-beslag-neming, hulpverkoopplaatsen aan te leggen.

Nietogenstaande de brief van den heer Eugène Sue en de vermaningen die haar door de *Voix du Peuple* gedaan zijn, blijft de *Siècle* den kandidaat van het democratisch socialistisch comité afwijzen. Ziehier hoe zij zich uitdrukt:

»Het is niet het programma van den heer Eugène Sue dat wij hebben aangevallen; men kan alleen opkomen tegen duidelijk en klaar ontwikkelde denkbeelden; die geeft hij niet; zijne uitdrukkingen zijn slechts klanken, rigtingen; maar onbepaaldheid is tegenwoordig het grootste ongeluk.

»Hij streelt de slechtste hartstogten en randt de wettigste neigingen aan. Wij verlangen dat men die hartstogten bestrijdt; wij willen dat men die neigingen eerbiedigt.

»Wat wij zeiden aan de royalisten van de *Union Electorale* herhalen wij aan de *Socialistische* democraten.

»Er is geene duurzame overeenstemming denkbaar die gegrond is op misverstand; bij achterhoudendheid kan geene eerlijke verstandhouding bestaan. De onbepaaldheid doet misverstand, doet achterhoudendheid vreezen. Van den kant van den heer Eugène Sue zouden zij niet ontstaan. Daarom trent hebben wij brieven om ons gerust te stellen, maar hoe minder die achterhoudendheid van zijne zijde zoude komen, des te gevaarlijker zoude zij ons toeschijnen.

»Eindelijk, om alles in één woord zamen te vatten, de heer Eugène Sue heeft niet het verstand gehad om zich te doen vergeven, noch te doen vergeten dat hij de plaats verving van den heer Dupont (de l'Eure).

»Na zijn manifest hebben wij gezwegen; wij onthouden ons nog hem aan te bevelen.

De *Pays* heeft reeds, zonder dat het werd tegengesproken, gemeld, dat aan den heer Eugène Sue vroeger is toegevoegd een geregte raadsman, onder wiens toezigt hij nog steeds verkeert.

»Gisteren hebben wij aan den heer Eugène Sue gevraagd of het waar was dat hem een geregte raadsman was toegevoegd; de heer Eugène Sue heeft daarop niet geantwoord. Wij behoeven dus geen der bewijzen te leveren die ter onzer beschikking staan.

»Dit feit behoort van nu af tot de geschiedenis van het oogenblik, door de stilzwijgende bekentenis van den socialistischen kandidaat en zijne vrienden.

»Wij moeten nu eene nieuwe vraag doen.

»Is het waar dat de heer Eugène Sue eenmaal eene woekerleening, heeft gesloten, ten gevolge waarvan hij eigenaar geworden is van eene vrij aanzienlijke hoeveelheid stukken calicot en van honderd dozijn roskammen?

»Wat heeft de heer Eugène Sue met al die roskammen gedaan?

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, 24 april. Gisteren en heden hebben er langdurige zittingen van den Raad van State plaats gehad, welke werden bijgewoond door den minister van Binnenlandsche Zaken. Men verzekert, dat die vergaderingen betrekking zouden hebben tot het ontwerp van kieswet, dat thans aan den Raad is onderworpen.

's Gravenhage, 25 april. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wets-ontwerp, tot het bekomen van de toestemming der Staten-Generaal voor het ontworpen huwelijk tusschen H. K. H. Prinses Louisa, dochter van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, en Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen. De memorie van Toelichting, gevoegd bij het daartoe strekkende wets-ontwerp, en welke de ondertekening draagt der ministers van Buitenlandsche Zaken en van Oorlog, luidt als volgt:

»Het aangeboden wets-ontwerp, houdende toestemming der Staten-Generaal tot het huwelijk van H. K. H. Prinses Wilhelmina Frederika Alexandrina Anna Louisa, dochter van Z. K. H. Prins Frederik der Nederlanden, met Z. K. H. den Kroonprins Karel Lodewijk Eugenius, Hertog van Scandinavie, zoon van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen, der Gothen en Wandalen, strekt ter voldoening aan art. 20 der grondwet, welks nakoming Z. M.

aan zich zelve, als Hoofd van het Koninklijk stamhuis, en evenzeer aan de natie, met welke het lot van zijn huis zoo nauw verbonden is, vermeent schuldig te zijn. De regering twijfelt niet of de Staten-Generaal zullen gaarne hun zegel hechten aan de voorgenomene huwelijks-verbintenis, waartoe in het bijgevoegd ontwerp van wet hunne toestemming verlangd wordt."

— De minister van Binnenlandsche heeft de aandacht der plaatselijke besturen doen vestigen op het belang der goede instandhouding van de gemeentepolder- of buurtwegen en de openbare voetpaden. Vooral bij de uitbreiding van den landbouw is het de plicht der administratieve autoriteit voor het instandhouden van deze middelen van gemeenschap voortdurend zorg te dragen en toe te zien, dat niet een deel der oorspronkelijke breedte dezer wegen wederrechtelijk worde ingenomen of deze zelfs hier en daar geheel verdwijnen; een gevaar, dat vooral de voetpaden bedreigt, en ten hunnen aanzien bijzondere waakzaamheid vordert. Tot dat einde zijn de plaatselijke besturen aangeschreven, om, voor zoo ver dit nog niet is geschied, eenen staat van de wegen, onder hunne gemeente gelegen, op te maken en daarbij, voor zoo veel noodig, in overleg te treden met de waterschaps-besturen en particuliere ondernemingen, belast met het beheer van sommige dezer wegen.

Rotterdam, 24 april. De vereeniging alhier, tot »Behoud van boetvaardige en gevallen vrouwen», vond gedurende het jaar 1849 zooveel medewerking, dat zij onlangs in staat was hare begunstigers een gedrukt verslag aan te bieden, waaruit blijkt, dat zij, zich van den aanvang af in betrekking hebbende gesteld met het *Asyl Steenbeek*, nabij Hemmen, aldaar door hare zorg eenige afgedwaalden heeft geplaatst. De jaarlijksche contributiën, ten vorigen jare ontvangen, beliepen f 397.50, en aan giften voorloopig voor eens f 571.45, te zamen f 969.05. De uitgaven, zoo aan 't *Asyl*, als anderszins, volgens het breder in de circulaire omschreven plan dezer vereeniging, bedroegen f 649.43. Schoon nu een batig saldo in kas is gebleven van f 319.62, vermeederen de aanvragen zich zoo zeer van haar, die door vatbaarheid tot bekeering, de Christelijke hulp behoeven, dat voor deze alleen reeds nu te zamen eene som van f 750 zal noodig wezen tot bekostiging der plaatsing in het genoemde gesticht. Daartoe wordt alzoo in de circulaire van maart II. de medewerking ingeroepen door de besturende leden: ds. *Theesing* en ds. *Doedes*, dr. *P. L. H. Kruijff*, benevens de heeren *W. G. Herklots*, *A. J. van Oordt*, *W. F. van Reede van Oudtshoorn* en *J. Verhoeve H. Czn.* (Amst. Ct.)

Arnhem, 26 april. Men leest in de *Nieuwe Rotterdamse Courant*:

In het voorgaande jaar werd onder het ministerie de *Kempnaer*, aan het departement van Binnenlandsche Zaken een wets-ontwerp in gereedheid gebracht op de banken van leening. Ten einde met de beschouwingen en meeningen over hetzelfde bekend te worden gemaakt, zoude het worden in handen gesteld van commissiën van administratie over verschillende banken van leening. Nadat de heer *Thorbecke* aan het bewind was gekomen, werd hieraan gevolg gegeven en het wets-ontwerp tot informatie en advies naar bovenbedoelde commissiën verzonden, die over hetzelfde rapport zullen uitbrengen of reeds uitgebragt hebben. Dit wets-ontwerp (verdeeld in 10 hoofdstukken en 51 artikelen) te uitgebreid zijnde om geheel in dit blad te worden opgenomen, zoo laten wij daarvan het onderstaande extract volgen:

»De banken van leening zijn, wat derzelver aard betreft, instellingen van liefdadigheid en zedelijke lichamen, onder het toezigt der regering.

»De bestaande banken van leening blijven in wezen. Geene verpachting of concessie zal echter voor het vervolg worden toegestaan dan wanneer de Koning dit onvermijdelijk oordeelt. De reglementen (door de gemeenteraden ontworpen en gewijzigd onder de goedkeuring des Konings) worden naar de voorschriften dezer wet gewijzigd binnen het jaar, na hare nitvaardiging, of zes maanden na den afloop der pacht of concessie, aan de goedkeuring des Konings onderworpen. De banken verliezen, bij gebreke van die goedkeuring, haar wettig bestaan en worden gesloten.

»Aan het hoofd van iedere bank staat een afzonderlijk en onbezoldigd bestuur van minstens vier leden buiten den voorzitter, bij voorkeur zamengesteld uit personen met liefdadige instellingen in betrekking staande. Het hoofd van het plaatselijk bestuur of die hem vervangt, is van rechtswege lid en voorzitter. Het bestuur staat voor zijne werkzaamheden onder het gezag der gemeentebesturen en onder het toezigt der Gedeputeerde Staten en van de regering en is verplicht hen alle, omtrent de werkzaamheden en den toestand der bank gevraagde inlichtingen te geven. Het staat der regering ten alle tijde vrij de banken van leening in het bijzonder te doen onderzoeken en inzage te nemen van al hare boeken, registers en papieren.

»De ambtenaren tot de dienst vereischt, benoemd door het bestuur onder goedkeuring van den gemeenteraad, wier getal, inkomens en het bedrag hunner borgtogten, door de reglementen wordt bepaald, leggen in handen van het bestuur der bank den eed of de belofte af, getrouw en eerlijk hunne bediening te vervullen, geene gelden, onder welken titel of voorwendsel ook, van de pandbeleggers aan te nemen, boven het voor de pandbelegging, krachtens de regle-

menten verschuldigde, en het geheim te bewaren omtrent al de verrigtingen der bank, tenzij het wettig gezag inlichtingen mogt vragen. Bloed- en aanverwantschap tot den vierden graad ingesloten, zijn onbestaanbaar tusschen de leden van het bestuur onderling en tusschen hen en de ambtenaren.

»Het gebruik van inbrengers bij de banken houdt op, uiterlijk twee jaren na het uitvaardigen dezer wet. De Koning behoudt nogtans de bevoegdheid, om dien termijn, op een met redenen bekleed verzoek van den gemeenteraad, na verhoor van Gedeputeerde Staten, voor eenene bepaalden tijd te verlengen. Bij bestaande behoeften kunnen op aanvraag der belanghebbende gemeenteraden, en na verhoor van Gedeputeerde Staten, bijkantoren en hulpbanken worden opgericht, zoo in als buiten de gemeente, waar de bank is gevestigd, onder het beheer van het bestuur der bank. De voorschriften dezer wet zijn, in zoo verre hun aard het gedooft, op die bijkantoren en hulpbanken van toepassing.

»De rekening en verantwoording van het beheer der banken wordt jaarlijks door het bestuur aan den gemeenteraad ter opneming en sluiting overgelegd. De kapitalen voor het doen der beleeningen benoemd, moeten van de geldschietters, tot den laagst mogelijken tax van renten bedongen worden. Die rente mag nimmer het bedrag van vijf ten honderd te boven gaan of in eenig aandeel in de winst bestaan. De reglementen bepalen telkens voor 5 jaren, het beloop der rente door de pandbeleggers te betalen, voor panden tot en met f 10, boven f 10 tot en met f 50, boven f 50 tot en met f 100, boven f 100 tot en met f 500, boven f 500. De kleinste panden betalen overigens de hoogste en de grootste de laagste renten. De renten worden berekend van den dag der pandbelegging tot dien der geheele of gedeeltelijke lossing. Het minimum dier renten kan niet hooger gesteld worden dan a. bij banken, waarbij kantoren en hulpbanken zijn verbonden, op twee en een halve cent; en b. bij de overigen op een halve cent. Boven de bepaalde renten mag niets gevorderd worden voor eenig dienstbetoon en werkzaamheid, of om welke redenen hoegenaamd. De zuivere winst en het niet opgeëischte overschot van de opbrengst van de verkochte panden, worden bezigt tot de vormen van een reserve-fonds, en tot het aflossen der rentedragende kapitalen, waarmede de banken belast zijn. Het reglement bepaalt het maximum van het reserve-fonds. Wanneer de staat der bank het eenigzins gedooft, moet de tax van de door de beleeners te betalen renten verlaagd worden. In geen geval zal die tax meer dan vijf ten honderd mogen bedragen. Na aflossing van de opgenomen kapitalen worden de winsten gevoegd bij het reserve-fonds. Wanneer dit fonds een bij de reglementen te bepalen bedrag heeft bereikt, zal worden overgegeven tot het doen van renteloze voorschotten op panden. De reglementen bepalen den aard en het maximum der waarde van deze panden en de persoonlijke vereischen om in dit voorregt te deelen. Het bestuur bepaalt den duur van deze pandbeleggingen.

»De banken zijn verplicht tot een minimum van vijfzig centen te beleenen. De reglementen bepalen de verantwoordelijkheid zoo van de bank jegens de pandbeleggers, als van de ambtenaren jegens de bank, ter zake van verlies, of voor te komen bederf der panden en de wijze van schatting der voorwerpen. De beleende goederen moeten tegen brand- en schade verzekerd worden. Bij verzuim is de bank verantwoordelijk jegens de pandbeleggers. Geene pandbelegging mag vernieuwd worden, dan na afbetaling der verloopende renten en van het verlies in waarde van het pand, sedert de vorige beleening. De beleeners hebben de bevoegdheid zowel het losgeld bij gedeelten terug te betalen, als de panden, voor splitsing vatbaar, bij gedeelten te lossen. De reglementen bepalen den tijd en de wijze van verkoop der panden en de gevallen in welke de panden kunnen worden opgehouden. Aan de koopers mag voor verkoopkosten niet meer dan vijf ten honderd van den koopprijs worden in rekening gebracht. De verkoop der panden geschiedt in het openbaar en wordt minstens veertien dagen te voren, zoo veel mogelijk bekend gemaakt. Minstens drie dagen voor den verkoop moeten de panden gedurende niet minder dan twee dagen, ter bezigtiging van het publiek gesteld worden. Het ter bezigtiging stellen doet de losbaarheid der panden van rechtswege vervallen. Zij heeft indien het pand bij den verkoop is opgehouden. Drie maanden na den dag der pandbelegging staat het den belegger vrij te verlangen, dat zijn pand in den eerstvolgenden verkoop worde begrepen. Buiten dit geval mag geen verkoop plaats hebben, dan na verloop van veertien maanden, te rekenen van den dag der belegging. Helgeen het pand meer opbrengt dan de beleeningsom met de verschuldigde renten, wordt binnen veertien dagen na den verkoop aangekondigd en blijft gedurende een vol jaar, te rekenen van den dag der aankondiging, ter beschikking van den pandbelegger of van den wettigen houder van het pandbriefje. Na verloop van dien tijd vervalt die opbrengst ten voordeele der bank, die van haren kant geen verhaal heeft op den beleener, wegens verliezen bij den verkoop geleden.

»De registers, pandbriefjes en over het algemeen alle acten en stukken, welke uitsluitend het beheer der bank betreffen, genieten vrijdom van registratie.

»Met gevangenzetting van langstens drie maanden en eene geldboete van f 50 tot f 1000, gezamenlijk

of afzonderlijk, worden gestraft: 1. zij die niet, bij de bank wettig benoemd of aangesteld, hun werk maken van het inbrengen van goederen voor anderen tegen belooning; en 2. zij die hun werk maken van het opkopen van pandbriefjes. Ieder bij de bank aangesteld of werkzaam ambtenaar, die, onder welken titel ook, willens en wetens van de pandbeleggers meer mogt eischen dan het bij de reglementen bepaalde, wordt gestraft met eene gevangenisstraf van minstens een en ten langste vijf jaren, en eene geldboete van minstens f 100, onverminderd zijne verplichting tot schadevergoeding. Al wie bij eene bank aangesteld of werkzaam, buiten de gevallen door de wet voorgeschreven en aan andere personen dan aan het wettig gezag, de geheimen der bank openbaart, vervalt in eene gevangenisstraf van langstens zes maanden en eene geldboete van f 10 tot f 200, gezamenlijk of afzonderlijk."

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van donderdag, 25 april.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een wets-ontwerp, tot het bijkomen van de toestemming der Staten-Generaal voor het ontworpen huwelijk tusschen H. K. H. Prinses *Louisa*, dochter van Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden*, en Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen.

Drukken en ronddeelen en verzending aan de afdeelingen.

Door den voorzitter wordt kennis gegeven, dat door de afdeelingen tot rapporteurs voor het ontwerp betrekkelijk de kosten van vervolging in zake van directe belastingen benoemd zijn de heeren; *Dommer van Poldersveldt*, *Hengst*, *Fokker*, *Bozman* en van *Hasselt*.

Is ontvangen eene missive van den minister van Oorlog, waarbij aan de kamer wordt aangeboden een exemplaar van den gedrukten catalogus der boekery van het departement van Oorlog. — Plaatsing in de boekery der kamer.

Daarna heeft de commissie tot de verzoekschriften, bij monde van den heer *Wintgens*, verslag uitgebragt op onderscheidene ingekomene adressen.

De commissie, in wier handen is gesteld de van regeringswege ingekomen afschriften van het verdrag, op 30 september 1849, te Weenen gesloten, nopens de aangelegenheden van Duitschland, en wegens de toetreding van de Nederlandsche regering tot hetzelfde ter zake van Limburg, heeft, bij monde van den heer *van Randwijk*, een uitgebreid en belangrijk rapport uitgebragt. De commissie heeft daarin nagegaan al hetgeen nopens dit onderwerp is voorgevallen en wat aanleiding tot de sluiting van dat verdrag heeft gegeven. De commissie heeft in maart jl. ten dezen aanzien met den minister van Buitenlandsche Zaken eene conferentie gehouden, ten gevolge waarvan nog onderscheidene stukken tot deze zaak betrekkelijk, aan de commissie zijn medegedeeld, die als bijlagen aan het verslag zijn geannexeerd. Aan het einde van het verslag heeft de commissie zich voorgesteld de vraag, of de regering tot het bedoelde traktaat hare toetreding had moeten verleenen? Die vraag is reeds bij de behandeling der staatsbegrooting ter sprake gebracht. Aan de eene zijde moest men erkennen, dat, bij den aandrang van den Rijks-bestuurder, *Johann van Oostenrijk*, om zijn ontslag uit die betrekking te erlangen, en daar het hier slechts gold eene overeenkomst voor den tijd van zes maanden, er veel tot eene tijdelijke regeling kon worden in het midden gebracht. Aan den anderen kant was het, bij de vele verwikkelingen, die er vooral in den tegenwoordigen tijd konden ontstaan, van belang te achten, dat der egering zich strikt zou houden aan de bestaande traktaten en dat het min raadzaam was tot schikkingen mede te werken, die niet overeenkomstig konden worden geoordeeld met de organieke bepalingen nopens de vestiging van den Duitschen Bond. Vooral behoorde men te zorgen, dat er bij eene medewerking of toetreding, geene overhaasting plaats vond, die altijd bevreemding moest wekken. De commissie was alzoo van gevoelen, dat, indien men tot eene verlenging van het verdrag mogt overgaan, of indien men mogt voordragen nieuwe overeenkomsten te sluiten, de regering, bij het verschil van gevoelen over het voortdurend bestaan van den Bond, wel omzigtig mogt zijn in hare handelingen en besluiten en zij de voorstellen, die haar mogten worden gedaan, in zeer rijpe overweging diende te nemen. — Overeenkomstig het voorstel der commissie wordt besloten, het uitgebragte rapport en de daartoe behoorende bijlagen te doen drukken en ronddeelen, ten einde de leden in de gelegenheid te stellen, zoo zij dit noodig mogten achten, aan de regering nadere inlichtingen te vragen, of eenig voorstel nopens deze aangelegenheid te doen.

Daarna is de vergadering gescheiden.

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, 28 april.

El Clamor Publico OVER DE SPAANSCH SCHULD. — BEDUIDENIS DER CANDIDATUUR VAN EUGÈNE SUE, KOMMANDEUR VAN DEN NEDERLANDSCHEN LEEUW. Het Madridsche blad *El Clamor Publico*, van

den 7den dezer, behest een uitvoerig artikel betrekkelijk de Spaansche schuld. Luidens dat blad, bedroeg, in 1847, de geconsolideerde schuld 8,359,540,040 realen; de niet geconsolideerde 7,822,191,309; terwijl sedert, in spijt van zekere aftrekkingen, de schuld aangegroeid zou zijn tot omstreeks 20,000,000,000 realen (ongeveer f 2,500,000,000 Nederlandsch). De *Clamor* verklaart dat Spanje geen geld genoeg zal nabrenghen kan om den interest dier som te betalen, hoe laag die interest ook gesteld worde, en dat het, bij gevolg, onmogelijk is de schuld te regelen. — Aangenaam uitzigt voor de houders van Spaansche fondsen!

De keuze van EUGÈNE SUE tot kandidaat der socialistische partij, voor de verkiezing van den 28sten april, heeft eene groote, eene noodlottige beteekenis. Het is toch niet blootelijk de schrijver van *Les Mystères de Paris* en van *Le Juif errant*, wiens candidatuur «uit een politisch oogpunt» door een anders zoo wel onderrigt blad als *l'Indépendance Belge* «zoo weinig ernstig» beschouwd wordt; het is de schrijver van *Les Mystères du Peuple*, waarvan wij den heilloozen geest laatstelijk aan onze lezers bekend maakten, die thans door het socialistisch comité aan de Parijische kiezers ter benoeming tot lid der Nationale Vergadering is voorgesteld. In de zitting welke het genoemde comité, des nachts tusschen den 13den en 14den hield, en waarbij 227 gedelegeerden tegenwoordig waren, werd ook door sommigen de politieke bevoegdheid van den betrokken persoon betwijfeld; waarop een der gedelegeerden, JULES MIOT, aanmerkte: «Men heeft gezegd, dat de werken van EUGÈNE SUE niet verheven genoeg zijn; »ik zal slechts eenen enkelen volzin aanhalen. Is hij het niet, die schreef: «Niemand heeft recht op »het overvloedige, wanneer niet iedereen het noodige »heeft?» (1) En is dit niet, burgers, het beginsel, »hetwelk de oplossing van al de maatschappelijke »vraagstukken, die ons bezig houden, moet aan »brengen?» Op zoodanige gronden werd de candidatuur van den heer SUE met geestdrift aangenomen, en ieder der aanwezigen begreep zeer wel, dat de aanbeveling derzelve als «gage de conciliation» gelijk een gedelegeerde, de heer MORPION, zich uitdrukte, eene bloote huichelarij was, ten behoeve dergenen, die met de laatste schriften en het tegenwoordig karakter van den heer SUE minder bekend mogten wezen, en hunne stem met evenveel oordeel en kennis van zaken afbrengen als de heer LIGHEVELT — minister van Buitenlandsche Zaken — zijne voordrachten van buitenlanders voor de ridderorden en Kommandeurs-kruizen van den Nederlandschen Leeuw.

In een onzer vorige artikels, over Englands dwangmaatregelen tegen Griekenland sprekende, merkten wij aan, dat dezelfde regtsgrond waarop hare aanwending steunde, zou kunnen worden ingeroepen ter schraging der regtmatige grieven van Britsche schuldeischers van vreemde staten. In zijn nummer van den 13den dezer staat *The Morning Chronicle* hetzelfde gevoelen voor. Na lords PALMERSTON'S handelwijze jegens Griekenland te hebben gegist, vervolgt het genoemde blad:

«Eene vreemde regering, die moet willen handelen op de onderstelling, dat, dewijl lord PALMERSTON wegens zijn onberaden en heerschzuchtig gedrag jegens Griekenland vrijelijk gegist werd, Britsche onderdanen daarom in den vreemde straffeloos beleedigd en geplunderd kunnen worden, zouden op eene zeer onaangename wijze hunne dwaling kunnen ontwarren. Wij verzoeken, integendeel, eene zeer onbewimpelde waarschuwing te mogen aanbieden aan allen welken zulks zou kunnen aangaan, namelijk, dat het Engelsche publiek volkomen in staat is om onderscheid te maken tusschen eene regtmatige en eene onregtmatige, eene nietige en eene gegronde vordering; en dat er een regte zoo wel als een verkeerde weg is, om zoodanige aanspraken te doen gelden, welke beide even onaangename gevolgen voor den overtreders kunnen hebben. Niemand in dit land ontkent, niemand denkt er aan, om te betwisten, dat als een blijkbaar onrecht, gevolgd van eene volstrekte regtsweigering, eenmaal duidelijk is aangewezen, het de *prima facie* pligt der regering wordt de zaak in handen te nemen, en voor zijne onderhoorigen, des noods gewapenderhand, het herstel te verkrijgen, 't welk hij zelf zich niet verschaffen kan. Er zullen zich, natuurlijk, uitzonderingen voordoen, doch slechts als redenen van staatkunde de tusschenkomst mogten afraden, gelijk in gevallen waar het belang van den individu, bij het aandringen zijner vordering blijkbaar strijdig is met de overwigtige belangen der natie. Het geval van eene leening door een vreemd gouvernement bij Britsche onderdanen opgenomen, en daarna gerepudieerd of achterstallig gelaten, staat in beginsel op dezelfde lijn, ofschoon het in elk dergelijk geval de vraag zijn moet, of de omstandigheden waaronder de schuld werd aangegaan, de gesteldheid van den repudieerden staat en de positie van den fondsenhouder, het billijk of raadzaam maken ten zijnen behoeve krachtadige maatregelen te nemen. Speculanten in de politieke moeilijkheden van vreemde staten hebben, als eene klasse, weinig aanspraak op zoo-

(1) *Personne n'a droit au superflu, quand chacun n'a pas le nécessaire.*

danige ondersteuning; en indien de kapitalist die goedvindt dat papier van een gouvernement, ontbloeit van vastheid of krediet te disconteren, geacht moet worden, bij het sluiten der bepalingen van de transactie, de nadeelige kansen te hebben berekend, zoo is het nog duidelijker dat de koper van gedeprimeerde fondsen geen aanspraak maken kan op den onderstand van vloten en legers, om hem een voordeel te verschaffen waarvoor hij zelf geen geldelijk equivalent heeft gegeven. Doch dit zijn geene gronden van verdediging welke de schuldenaar kan aanvoeren. Hij heeft het geld in den zak; het raakt hem niet in wat handen de schuld moge overgegaan zijn; men kan hem niet veroorloven de depreciatie in te roepen die veroorzaakt werd door zijn eigen gering krediet of bekende oneerlijkheid, als verontschuldiging voor de niet-nakoming van verbintenissen welke hij plegtig aanging. Zoo zouden wij ook niet, zonder de grootste onregtvaardigheid, met de avontuurlijke spelers in vreemde schuldbrieven, de honderden en duizenden kunnen verwarren, die, om hun gering inkomen te vermeerderen, hun geld plaatsen in vreemde fondsen wier securiteit zij geene reden hadden te betwijfelen. Hollandsche twee en een half percents — een zeer geliefkoosd fonds bij kapiteins op half traktement en ongehuwde dames van gering vermogen — zijn eene even regtmatige belegging als consols. De officieren van het hertogdom, niet overeenstemmende met den heer COBURN, zagen niets bijzonder gevaarlijks of verregaand onzedelijks in de Russische leening, en het zou hard wezen als roekelooze speculanten, sympathie of herstel onwaardig, te brandmerken al de achtenswaardige firma's en niet minder achtenswaardige particulieren, die ongelukkig genoeg zijn om geldelijk belang te hebben bij de solvabiliteit en openbare eerlijkheid der Spaansche monarchie en der Mexikaansche republiek. Met deze aanmerkingen bedoelen wij, natuurlijk, geenerlei toespeling te maken op de talrijke vorderingen — goede, slechte en middelmatige — welke Britsche onderdanen, binnen of buiten 's lands, nu of in het vervolg jegens regeringen van vreemde staten mogen geldig te maken hebben. Mogten vorderingen van dien aard ongelukkiglijk zoo miskend worden, dat de opmerksaamheid des publieks er door getrokken wierd, zoo moeten zij op zich zelve worden beoordeeld, en met behoorlijke aanmerking van de eer zoo wel als de regten der natie. Inmiddels gelooven wij, zullen onze lezers het niet noodig achten dat wij, eene blijkbare afwijking van de beginselen van gezonde staatkunde en volkenrecht hebbende gelaakt, verzekerden, dat wij de laatste zouden zijn om eene laffe berusting in onrecht en beleediging of eene zorgelooze minachting van particulier onrecht, 't welk aanspraak op herstel kan maken, aan te bevelen of te verschoonen.

Van onze zijde moeten wij aanmerken, dat wij door de aanhaling van dit artikel geenszins geacht willen zijn deszelfs gisping van lord PALMERSTON'S maatregelen tegen de baldadige Grieksche regering te beamen. Wij gelooven, dat een ander Londensch blad *The Examiner*, de zaak in quaestie juist beoordeelt als het, den 14den dezer, over het bedoelde vraagstuk sprekende, zegt: «Het schijnt dat de heer WYSE (de Britsche gezant te Athene) nooit verlangde, dat de vordering van den heer PACIFICO ten volle zou worden betaald, noch zonder voorafgaand onderzoek aangenomen; hij verlangde slechts, dat die »persoon, tegenover de Portugesche regering, in »denzelfden toestand, geenen beteren, geenen slechteren, zou worden gesteld, als waarin hij zich bevond toen zijne papieren werden vernietigd. Griekenland te doen betalen, wat het hof van Lissabon zelf zou kunnen weigeren, ware onregtvaardig. En dit, gelooven wij, stemt de Britsche regering ten volle toe.» «Ook,» zegt het genoemde blad, »heeft de baron GROS den uitslag van zijn onderzoek »en de termen der transactie, die hij meemens is »voor te slaan, aan den heer WYSE voorgelegd. Deze »zijn: dat Griekenland onbewimpeld de regtmatigheid »der gedane vorderingen, in beginsel, zal erkennen, en eene som gouds nederleggen zal, toereikend »om dezelve te bestrijken; en dat, van den anderen »kant, de genomen schepen zullen worden terug »gegeven.»

Ingezonden Stukken.

De wets-ontwerpen betrekkelijk het Regentschap en de Voogdij.

Eindelijk zijn thans twee lang verwachte wets-ontwerpen, het eene betrekkelijk het Regentschap, het andere rakende de Voogdij des Konings, voor het geval dat Z. M. WILLEM III mogt komen te overlijden, alvorens de Prins van ORANJE zijne meerderjarigheid bereikt heeft, aan de Staten-Generaal voorgedragen. Ten aanzien dier wets-ontwerpen, is er één punt, waartrent geen verschil van gevoelen bestaat: namelijk, dat er bij het voordragen derzelve volstrekt geene overhaasting heeft plaats gegrepen, en dat het ministerie zich overvloedig tijd genomen heeft om dezelve te beramen. Geeft dit, van den eenen kant, het gouvernement aanspraak op de sympathien van de allen spoed hatende bevolking; het geregtigt, van den anderen kant, het publiek tot een eenigzins stipter onderzoek naar de redenen welke de ministers hebben bewogen hunne keuzen, der be-

trokken personen, zóó en niet anders te bepalen. Deze overweging moedigt mij aan, om aan de redactie van dit dagblad te verzoeken, dat zij mij wel veroorlove voor hare lezers de tolk te zijn van eenige aanmerkingen, welke ik opzigtens de beide bedoelde wets-ontwerpen, uit veler mond, heb gehoord. Vooreerst, dan, wat het Regentschap betreft, zoo schijnt men algemeen te hebben verwacht en gewenscht, dat hetzelfde zou worden opgedragen aan onze hoog geachte Koningin, de moeder des Prinsen VAN ORANJE. (1)

De naauwe betrekking toch die er tusschen moeder en zoon bestaat, schieen de Koningin als van zelve tot de even kiesche als gewigtige betrekking aan te duiden, en de keuze der moeder verkieslijker te maken dan die van den oom. *Politische* consideratiën, die in het algemeen het Regentschap eens ooms minder aanbevelenswaardig kunnen maken dan dat eener moeder, ga ik hier met opzet voorbij, daar eene publieke discussie derzelve ligtelijk zaden van hatelikheden of misverstand zou kunnen strooijen, en staatsmannen, aan hoodanigen de vraag thans voorgelegd is, ten dien aanzien mijne voorlichting niet behoeven. Liever bepale ik mij ten deze bij de aanmerking, die zeker door niemand in den lande zal worden betwist, te weten, dat bijaldien ooit het Regentschap eener koninklijke moeder wenschelijk kan wezen, het zulks nimmer in hoogere mate zijn kan dan thans, nu wij eene Koningin bezitten, welker verstandsvermogens zoo wel als karakter de grootste waarborgen voor eene bekwame, regtvaardige, veredelde en populaire regering opleveren.

Intusschen vordert de billijkheid hier te erkennen, dat bijaldien ergens de regtstreeksche of persoonlijke bemoeienis des Konings mag worden ondersteld en in rekening gebracht, zulks het geval kan wezen betrekkelijk een wets-ontwerp als het onderhavige. Hadde nu zulke bemoeienis plaats gegrepen, en moest gevolglijk de keuze van den Regent meer als een uitvloeisel van het Koninklijk gevoelen, dan wel als de vrucht van ministerieel overleg worden beschouwd; zoo zou men in die keuze, hoe onverwacht dan ook bij de natie, bezwaarlijk van het gouvernement of deszelfs individuele leden een grond kunnen vinden, om daarvan eene kabinet- of portefeuille-quaestie te maken.

Evenwel mag niet worden ontveinsd, dat de keuze eens Regents geenszins in de eerste plaats eene dynastische aangelegenheid is. Zij is veelmeer eene aangelegenheid van het hoogste, van het meest regtstreeksche nationaal belang. De ware gevoelens dienaangaande, de gemoedelijke bezwaren daaromtrent, zouden dus bij de vertegenwoordigers des volks door geen eerbied voor individuen voorkeur, van wien ook, tot zwijgen mogen worden gebracht. De bepaling dat de Regent door eene wet moet worden benoemd, werd niet in de grondwet geschreven ter liefde van eene bloote formaliteit. Neen; waar het belang der natie zoo innig is betrokken; waar het belang van den minderjarige koning zelve zulke nagchelijke kansen loopen kan, daar kunnen de Staten-Generaal niet te nauwgezet afgaan op de uitspraken van eigen oordeel en eigen gemoedelijke overtuiging. Voor zoodanige gevallen inzonderheid geldt het grondwettig voorschrift: »De leden stemmen, elk volgens eed en geweten.»

Alhoewel van veel minder belang dan het wets-ontwerp betrekkelijk het regentschap, zoo is nogtans het ontwerp van wet rakende de voogdij des Konings, van groot gewigt. De grondwettige artikelen, ten gevolge van welke het onderhavige wets-ontwerp aan de Staten-Generaal voorgelegd werd zijn de volgende:

»Art. 34. De Koning is meerderjarig als zijn 18de jaar vervuld is.

»Art. 35. Zoo lang de Koning minderjarig is, staat hij onder de voogdij van eenige leden van het Koninklijk huis en eenige aanzienlijke Nederlanders.

»Art. 36. De voogdij wordt geregeld en de voogden worden benoemd door eene wet.

»Over het ontwerp dier wet nemen de Staten-Generaal hun besluit in eene vereenigde zitting der beide kamers.

»Art. 37. »Deze wet wordt nog bij het leven van den koning, voor het geval der minderjarigheid zijns nen opvolgers gemaakt.»

Ten gevolge dezer bepalingen, dus, is het aanhangige wetsontwerp aan de Staten-Generaal voorgedragen.

De daarbij voorgeslagen personen nu, zijn:

a. *Leden des Koninklijken huizes.*
Hare Majesteit, de regerende koningin;
Z. K. H. WILLEM, FREDERIK, HENRIK, prins der Nederlanden, broeder des regerenden Konings; en
Z. K. H. WILLEM, FREDERIK, KARL, prins der Nederlanden, oom des regerenden Konings.

b. *Aanzienlijke Nederlanders.*
De graaf VAN LIMBURG-STIRUM, president van de Eerste Kamer der Staten-Generaal;

De baron VAN GOLTSTEIN, president der Tweede Kamer;

De baron VAN DOORN VAN WEST CAPELEN, minister van Staat;

Jonkheer VAN DE POLL, tijdelijk voorzitter van den raad van State;

(1) Wij zullen wel niet noodig hebben te vermelden, dat de opiniën van den inzender niet de onze zijn. (Red.)

BARON SCHIMMELPENIÏCK VAN DER OYE, gouverneur van Gelderland;

Generaal SPENGLER, minister van Oorlog;
Baron VAN BRIEKEN VAN DE GROOTE LIJDT;
ridder VAN RAPPAARD, directeur van het kabinet des Konings.

Wat vooreerst, de leden van het koninklijk huis betreft, zoo onthoud ik mij van alle onderzoek naar de beweegredenen welke Hare Majesteit de hoog geachte Koningin-weduwe, moeder des regerenden Konings en grootmoeder des eventuelen minderjarigen Konings, hebben doen voorbijgaan.

Meerdere bevoegdheid tot bemoeienis heeft, dunkt mij, het publiek, ten aanzien der »termen" welke gezocht werden te pleiten voor de keuze der »aanzienlijke Nederlanders" die tot de gewichtige en vereerende betrekking van voogden worden voorgesteld.

De presidenten der twee Kamers kunnen als van zelve aangewezen worden beschouwd. De baron VAN DOORN heeft, als minister van Binnenlandsche Zaken, geenszins de sympathien der natie gehad, en de *Arnhemse Courant* is geene der minst ijverige bestrijders van zijn bestuur geweest. Dit neemt echter niet weg dat de heer VAN DOORN ook door haar, steeds als een man van kunde en bekwaamheid beschouwd werd en dat men hem algemeen wegens zijne integriteit, energie en regtvaardigheid regt liet wedervaren. De keuze van den heer VAN DOORN schijnt dus ook geene afkeuring te verdienen. Doch verder zou men onder de »aanzienlijke Nederlanders" gaarne mannen van meer gevestigden roem en meer erkende verdiensten hebben aangetroffen, dan de heeren tot welke de keuze onzer ministers zich heeft bepaald. In Nederland zou men gemeend hebben eenen beroemden admiraal, eenen gouverneur-generaal onzer Overzeesche bezittingen, in eenen Raad van Voogdij te zien opnemen; men zoekt ze er echter even vergeefs als men er eenen diplomaat zou zoeken; en men meent ook, dat er onder onze generaals eene gelukkiger keuze te doen was, dan die van den heer SPENGLER, die zich, als minister van Oorlog, tot nog toe slechts onderscheidde, door zijne achterlijkheid in het daarstellen der beloofde reorganisatiën aan zijn departement. Onbekend met de bijzondere wapenfeiten van den generaal-majoor SPENGLER, wil men gaarne onderstellen dat hij een kundig en moedig krijgsman is, doch men onderstelt hetzelfde van al onze officieren; terwijl er geen grond bestaat, om van al onze officieren te onderstellen dat zij, aan het hoofd des departements van Oorlog, even onbeduidend en achterlijk zonden wezen, als de onderhavige generaal-majoor zich tot nog toe heeft betoond. Men mag niet vergeten dat de tegenwoordige minister van Oorlog, terstond na zijne benoeming, onvertraagde reorganisatie beloofde, en dat vooral een militair, wil hij aanspraak op achtung maken, een man van zijn woord moet zijn. Bijzonder betreurenswaardig komt des vrij algemeen de keuze van den heer SPENGLER voor; zeer velen beschouwen dezelve niet alleen als eene bill of indemnity voor de werkeloosheid van sommige onzer ministers, maar ook als eene slechte les van sprege en trouwe woordsvervulling, die aan den minderjarigen Prins wordt gegeven, en vinden daarin reden genoeg voor de Staten-Generaal, om den Koning eerbiedig te verzoeken, het gedane voorstel in na dere overweging te nemen.

X.

Aan de Redactie.

De Redactie der *Arnhemse Courant*, steeds het welzijn des lands bedoelende, zal, naar men zich vleit, ook thans wel dit willen trachten te bevorderen, door het voetspoor des *Amsterdamschen Handelsblads* te volgen en de Hooge regering aan te manen tot allerspoedigste uitschrijving van eenen algemeen Biddag, om op denzelfden eenpariglijk God te smeecken, dat het Hem behage de zoo ernstig dreigende cholera af te weren.

Om het betamende en noodzakelijke daarvan aan te wijzen, zal het wel niet noodig zijn de Redactie opmerkzaam te maken op vroeger, na het gebed verkregene, heerlijke uitkomsten.

De Redactie wordt dus allerdringendst en beleefdelijkst verzocht, in de haar steeds eigene krachtige bewoordingen, tot gezegde uitschrijving aan te manen en op te wekken.

Men is te zeer overtuigd van den voortreffelijken geest der Redactie, dan dat men zoude kunnen meenen, dat dit verzoek door haareuvel geduid of daaraan niet dadelijk gevolg gegeven wierde. — Naar een doelreikend en ernstig artikel in een harer eerstuitkomende nummers wordt derhalve reikhalzend verlangd.

Hare belangstellende lezers.

Men kan aan dit verzoek, voor zoo ver het betrekking heeft op de oproeping van onzen kant, tot uitschrijving van eenen officiëlen bededag, niet voldoen. Juist dat, indien op ministeriële aanschrijving, dat aanmanen en uitnodigen tot bidden van regeringswege, is ons altijd hoogst stuitend voorgekomen. Zal de bededag iets meer zijn dan een ijdel vertoon, zoo moet geheel vrijwillige, uit eigene overtuiging en behoeftige gesproten impulsie, en niet eene gou-

vernements-aansporing, daartoe opwekken. Bidden is geen administratieve maatregel, die zich door een gecontrasigneerd Koninklijk besluit laat gebieden. Re- kent men, dat het individueel bidden niet toereikend is, men vereenige zich dan tot eenen bededag, maar men spare het aanstootelijke, dat er, naar ons gevoel, in ligt, om op officiëlen weg, bidden te bevelen.)

RED.

De laatste Schilderij van den heer HENDRIKS, te Oosterbeek.

Dat deze laatste schilderij van den heer HENDRIKS zijn meest voortreffelijke werk is, zal niemand, ge- loof ik, ontkennen, die de gelegenheid had genoemd kunststuk te zien en te bewonderen. Het is een ka- pitaal en rijk landschap van meer dan gewone grootte, waarin de groote meester, naar ons oordeel, zich zelve heeft overtroffen. — Compositie, teekening, coloriet en effect, lucht en boomen, licht en bruin, verschieft en voorgrond, alles is in zulk eene tref- fende harmonie, alles zoo fiks en tevens zoo uitvoe- rig, zoo schoon op eenen afstand en van nabij, als wij ons niet herinneren, zelfs in de kunstwerken van onze meest gevierde landschap-schilders te hebben aangetroffen. Wij prijzen en bewonderen het talent van den heer HENDRIKS, en wenschen hem van har- te toe, dat hem ook buiten zijn nederig atelier die eere moge worden toegesond, waarop zijne hooge verdiensten aanspraak maken!

Arnhem, 23 april 1850.

ELINK STERK.

Advertentiën.

Ondertrouwd:
ARHHEM,
den 26sten April 1850.
Eenige en bijzondere kennisgeving aan vrien- den en bekenden.

Heden overleed REINDER WILLEM, in den onderdom van 16 maanden, jongste Zoon van K. F. C. Baron VAN HEMERT tot DINGS- HOF en A. M. Barones VAN ZUIJLEN VAN NIEVELT.

ARHHEM, den 25sten April 1850.

Uit de Hand te Koop of te Huur:

Het BUITENGOED, genaamd HET KLEINE-SLUIJSJE, al- leraangenaamst gelegen nabij Arnhem, aan den grooten weg op Nijmegen, bevattende HEEREN- HUIS met 8 KAMERS, 2 DIENSTBODEN-KAMERS, 2 KEUKENS, KOETSHUIS en STALLING voor Paarden en Vee; voorts groote TUIN, BOOMGAARD en WEIDELAND, benevens VISSCHERIJ, groot 4 Bunders, 56 Roeden en 30 Ellen.

Nadere informatiën zijn met franco-brieven te bekomen ten kantore van den notaris KOLF- SCHOTEN, te Arnhem.

ER WORDT GEVRAAGD,

TE KOOP OF TE HUUR:
Met 1 Augustus of 1 November,

Op het vrolijkst gedeelte binnen Arn- hem, een HEERENHUIS met STAL en KOETSHUIS, liefst met TUIN.
Brieven franco onder letter A. bij den Uitgever dezes.

† † † Alle dagenen, welke iets te vorderen hebben van- of verschuldigd zijn aan de † † onder het voorregt van boedel-beschrijving aanvaarde nalatenschap van Wijlen Mejufvrouw HENDRIKJE BOEVE, in leven eerder Weduwe van Wijlen WILLEM FREDERIK VAN DER HOOP, later van Wijlen GERHARDUS GER- RITSSEN VAN LEEUWEN, en laatst Huisvrouw van den Heer TEUNIS FURSTENBURG, Loge- menthouder te Heerde, gewoonde hebbende en over- leden te Heerde den 26sten Junij 1849, worden verzocht daarvan vóór of op den 15den Junij 1850, opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris J. H. VAN MEURS, te Heerde; terwijl de REKENING en VERANTWOORDING wegens het beheer van gemelden Boedel, ter inzage zal liggen, ten Kantore van genoemden Notaris, van den 10den tot den 24sten Julij, terwijl na dien tijd, geen verzet gedaan zijnde, zal worden overgegaan tot voldoening der schulden, voor zooverre het bedrag der nalatenschap toereikend zal zijn.

† † † Heden ontvingen wij Modellen van MAN- † † TILLES, Dames HOEDEN, MUTSEN, † benevens eene groote collectie LINTEN, en

meer andere ARTIKELEN voor het Saisoon, het- welk de Eer hebben te berigten.

FRANSSEN & RELOTIUS.

De ondergeteekende heeft de eer hare geëerde begunstigers te berigten, dat zij de NIEUWE MODELLEN voor HOEDEN en MUTSEN heeft ontvan- gen: zij beveelt zich bij voortdoring in Haar Eds. gunst aan.

Arnhem, 26 April 1850.

L. N. d'ARNAUD GERKENS.
Broerestraat, Wijk A. No. 174.

Burgerlijke stand.

ARHHEM:

Van 19 tot en met 25 april.

Ondertrouwd: D. Boogaard, 30 j. en A. van der Kaa, 25 j. — C. Braakman, 29 j. en J. Jacobs, 31 j. — A. van Rennes, 34 j. en H. van Burck, 39 j. — E. J. Willemsen, 26 j. en J. H. van Kou- tum, 36 j. — H. Magendans, 29 j. en H. Hoog- wijk, 22 j. — W. Peters, 23 j. en J. C. Dievel, 23 j. — R. van der Sande, 37 j. en H. Evers, 42 j. — N. J. B. H. van Driessen, 27 j. en J. Janssen, 23 j. — G. Looman, 24 j. en K. Groene- meijer, 24 j. — H. Verhoijen, 41 j. en A. Nierkes, 35 j.

Gehuwd: K. J. van Spreeken, met C. Robben. — C. Claassen, met H. Stiemens. — J. Plaats, met E. A. Schlee.

Bevallen: M. Wansink, geb. de Leij, Z. — A. Liethoff, geb. Wesselink, Z. — M. Klaassen, geb. Leonards, D. — H. Spekele, geb. van Embden, Z. — G. Times, geb. Reijner, D. — H. Bockstart, geb. Angenent, Z. — J. W. Klein, geb. de Kinke- laar, Z. — J. van der Loo, geb. Palm, Z. — A. van der Heijden, geb. Verpoort, D. — J. M. Meijer, geb. van Elferen, D. — C. M. T. H. Hak- ken, geb. Schmidt, D. — K. van Meurs, geb. Lim- pers, D. — H. Derksen, geb. Ulenbroek, D.

Overleden: C. J. Moolenbergh, echtgenoot van H. Reijnders, 59 j. 5 m. — Doodgeb. Z. van B. Vis- ser en J. Zwette. — A. van Patten, 6 j. — Doodgeb. Z. van H. van Galen en H. Evers. — J. G. van Apel- doorn, huisvr. van D. Kuster, 29 j. — D. Derksen, echtgenoot van J. van Betuw, 89 j. — Doodgeb. Z. van J. Visser en M. Bongers. — T. A. van Heek, weduenaar van J. S. Theis, 73 j. 8 m.

TIEL:

Van 16 tot en met 23 april.

Gehuwd: H. W. van Everdingen met L. W. Bohne. Bevallen: G. Barlo, geb. van Döntekom, Z. — E. Wennekes, geb. Meeuwse, Z.

Overleden: E. van Krieken, wed. C. Campagne, 91 j. — C. Kesting, 1½ j. — J. G. van Demmel- raadt, geh. met A. J. C. Janssens, 46 j. — T. J. van den Heuvel, geh. met J. de Jongh, 35 j.

WAGENINGEN:

Van 15 tot en met 22 april.

Gehuwd: Geene. Bevallen: J. Verwoerd, geb. van Baak, D. — M. A. Nieuwenhuizen, geb. Nanning, Z. — A. Ver- sleeg, geb. Marks, D. Overleden: A. Welgraven, 11 j.

ZALT-BONNEL:

Van 15 tot en met 22 april.

Gehuwd: B. G. van den Bolck met A. M. B. Beddings. Bevallen: J. Hein, geb. Koenders, Z. — A. G. van Es, geb. Berents, D. Overleden: S. Korthals, echtgen. van J. Phillips, 57 j.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 16 maart.

Alhier was de middenprijs ter markt van gisteren: van de 1101 verkochte mudden Tarwe, per Ned. mud f6.97; van de 395 verkochte mudden Rogge f4.10; van de Gerst was de hoogste prijs f4.00 en de laagste f3.50; van de Boekweit de hoogste prijs f4.75 en de laagste f4.50; van de Haver de hoog- ste prijs f2.70 en de laagste f1.80. — De prijs van de Boter was per Ned. pond f0.52 à 0.62.

TIEL, 22 april.

Wij hadden eenen ruimen aanvoer van granen. Tarwe 20 à 25 cts. lager en nog een gedeelte over- kocht gebleven. — Rogge als voren. — Duivenbo- nen 10 cts. lager. — Haver 10 cts. lager. — Gerst als voren. — (Nieuwe) Tarwe f5.75 à 6.75 à 7.50. — Rogge van f4.20 à 4.40 à 4.70. — Boonen van f4.00 à 4.30 à 4.70. — Haver van f1.80 à 2.10 à 2.60.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 26 april 2 El 7 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 1 D.

prijs dezer courant is f5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f1.00 elken regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.